

партнера; анонсуванню переваг партнерів ДПП.

Останньою проблемою є недостатнє інформаційне забезпечення розвитку ДПП. Наслідками цієї проблеми є відсутність актуальних баз даних щодо потенційних та діючих об'єктів ДПП, достовірної та регулярно оновлюваної інформації на офіційних інтернет-ресурсах органів, відповідальних за організацію ДПП. Для її вирішення необхідне забезпечення рівного доступу суб'єктів ДПП до необхідної інформації; оголошення конкурсів про реалізацію ДПП та надання необхідної інформації щодо участі у конкурсі в офіційних виданнях органів влади, відповідальних за організацію ДПП, з адресною розсилкою запрошень потенційним партнерам; проведення аудиту не реалізованих проектів ДПП; формування на державному, регіональному та місцевому рівнях бази проектів співробітництва.

Таким чином, основними заходами підвищення ефективності взаємовідносин держави та бізнесу є удосконалення: законодавства, що регулює та стимулює ДПП; організаційно-методичного забезпечення розробки і реалізації проектів ДПП; механізмів мотивування і стимулювання створення та підвищення ефективності ДПП; інформаційного забезпечення розвитку ДПП.

УМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТІВ ДЕРЖАВНО ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

А. В. ДОМБРОВСЬКА, канд. юрид. наук, доц.,
доц. кафедри правового забезпечення господарської діяльності

А. О. ЛАПЧЕВСЬКА, студ.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

До недавніх пір в Україні не існувало будь-якого декларованого (унормованого) системного бачення держави щодо упровадження та розвитку процесу взаємовигідного співробітництва держави з приватним бізнесом.

Визначальним кроком до реального упровадження в країні ефективних взаємовигідних відносин держави і приватного бізнесу стало прийняття

Закону України «Про державно-приватне партнерство», який набув чинності 30 жовтня 2010 року. Цей закон визначив нові підходи до співпраці держави, органів місцевого самоврядування і приватного бізнесу щодо реалізації суспільно-важливих проектів. Законом передбачено створення системи відносин, коли ресурси обох партнерів об'єднуються, з відповідним розподілом ризиків, відповідальності та винагород між ними, для взаємовигідної співпраці на довгостроковій (від 5 до 50 років) основі у створенні нових та/або модернізації діючих об'єктів, які потребують залучення інвестицій, та користуванні такими об'єктами.

У всьому світі механізм державно-приватного партнерства (ДПП) використовується для розвитку інфраструктури і реалізації суспільно значущих проектів.

За звітом Світового банку завершених проектів за процедурою, встановленою цим законом, тільки два.

І на це були причини:

- складна та витратна для приватного інвестора процедура запуску проекту;
- обов'язкова оцінка ефективності проекту та ризиків за рахунок інвестора при відсутності гарантій укладення договору ДПП саме з ним (конкурсний відбір інвестора);
- неможливість надання державою довгострокових (більше одного року) фінансових гарантій відповідно до бюджетного законодавства та ін.

Але це не означає, що в Україні проекти ДПП не реалізовувалися. На практиці угоди між державою і приватним інвестором полягали не на підставі закону про ДПП, а на підставі законів України, які регулюють окремі види ДПП-договорів: оренди, концесії, спільну діяльність, управління майном та ін.

У 2016 році парламент України спробував змінити ситуацію. У травні набули чинності зміни в закон про ДПП, спрямовані на розширення гарантій для інвестора. Наприклад, інвестор отримує право призупиняти виконання своїх зобов'язань за ДПП-договором, якщо ціни на його товари, які підлягають державному регулюванню, економічно необґрунтовані, і право звертатися в міжнародний арбітражний або третейський суд для вирішення спорів. Також зараз парламент розглядає зміни в бюджетне законодавство, які передбачають можливість надання державою довгострокових фінансових гарантій у рамках ДПП.

Прийняття Закону України «Про державно-приватне партнерство» нарешті привернуло увагу широкого загалу до взаємовідносин держави і приватного бізнесу, відкривши можливості для приватного партнера самому ініціювати проекти, а для держави — вирішувати суспільно-значимі проблеми із залученням фінансового та професійного потенціалу приватного партнера. Важливо, що прийняття закону активізувало у суспільстві очікування інноваційного оновлення й ефективного розвитку.

Слід ще раз особливо підкреслити, що належний розвиток механізмів державно-приватного партнерства є особливо актуальним сьогодні, в умовах фінансово-економічної кризи і вкрай обмежених бюджетних можливостей — саме він може стати ключовим фактором та двигуном економічного реформування в нашій країні. Тобто від запропонованих засад і положень Закону України «Про державно-приватне партнерство» та відповідних підзаконних актів, ефективності їх упровадження у практичну діяльність безпосередньо залежить питання: бути чи не бути інноваційному реформуванню суспільного виробництва в Україні.

У 2016 році Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, яке відповідає за управління державними інвестиціями, виділило 321 об'єкт для реалізації проектів ДПП. Серед пріоритетних сфер: охорона здоров'я, транспортна інфраструктура, енергетика, машинобудування, агропромисловий комплекс.

РОЗВИТОК ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА ЯК МЕХАНІЗМУ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

А. В. ДОМБРОВСЬКА, канд. юрид. наук, доц.,
доц. кафедри правового забезпечення господарської діяльності
А. А. УСТИМЕНКО, студ.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Державно-приватне партнерство (ДПП) визначено серед ключових механізмів реалізації політики модернізації економіки України, вирішення важливих соціально-економічних проблем. Висока ефективність ДПП як